

Схвалено

на засіданні педагогічної ради
Протокол від 30.08. 2019

Затверджено

Наказ школи від 30.08.2019 №55
Директор В. Карпусенко

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Ясницького закладу загальної середньої освіти
I – III ступенів імені Памви Беринди
Івано-Франківської селищної ради
Яворівського району Львівської області

ЗМІСТ

I. Загальні положення	2
II. Принципи академічної доброчесності та її забезпечення в школі	1
III. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності	5
IV. Форми проявів академічної недоброчесності та відповідальність за них	7
V. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності	12
VI. Прикінцеві положення	13

I. Загальні положення

1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності в Ясниському ЗЗСО І-ІІІ ступенів імені Памви Беринди Івано-Франківської селищної ради Яворівського району Львівської області (далі – Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, встановлює норми і правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту школи, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення є запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Завданнями Положення є дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, підтримка особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами базової загальної середньої освіти, дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Ясниського ЗЗСО І-ІІІ ступенів імені Памви Беринди, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі, підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету школи.

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків або осіб, які замінюють та співпрацівників школи).

ІІ. Принципи академічної доброчесності та її забезпечення в школі

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. З метою забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватись наступних принципів: демократизму, законності, верховенства права, соціальної справедливості, пріоритету прав і свобод людини і громадянина, професіоналізму, компетентності та науковості, партнерства і взаємодопомоги, поваги, ввічливості, толерантності та взаємної довіри, відкритості та прозорості, відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2.3. Кожен член шкільної спільноти наділений правом вільно обирати громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та

внутрішніх документів.

2.4. Школа здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.5. Дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та усіма співробітниками передбачає:

- дотримання норм Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», Законів України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- дотримання Статуту школи та Правил внутрішнього розпорядку;
- збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази школи;
- культуру зовнішнього вигляду учасників освітнього процесу та співробітників;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, в тому числі, телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації школи;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої, наукової) діяльності;
- запобігання корупції, хабарництву, дотримання норм про авторські права;
- негайне повідомлення адміністрації школи у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.6. Академічна доброчесність забезпечується педагогічними працівниками шляхом:

- якісного, своєчасного та результативного виконання своїх посадових обов'язків;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також своєчасного проходження, відповідно до вимог законодавства, курсової перепідготовки;
- поваги до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;

- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради, нарадах при директорові, засіданнях методичної ради та методичних комісій, тощо та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, дослідницьких робіт, тощо;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

2.7. Академічна доброчесність забезпечується здобувачами базової загальної середньої освіти шляхом:

- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- поваги до педагогічних працівників;
- поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань;
- присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- використання в навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них;
- неприпустимості пропонування хабара за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності, в тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.

2.8. Академічна доброчесність забезпечується батьками здобувачів освіти або особами, які їх замінюють шляхом:

- виховання у дітей поваги до гідності, прав свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших осіб;
- виховання відповідального ставлення до власного фізичного і психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя;

- формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі і злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство;
- виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту школи, Правил внутрішнього розпорядку для учнів школи;
- сприяння виконанню дитиною Освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю.

2.9. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

- навмисне перешкоджання навчальної чи трудової діяльності членів спільноти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю і підробкою;
- перевищення повноважень, що передбачені інструкціями, контрактами;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад, офіційних заходів без потреби;
- вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління, у тому числі й електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- принесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю учасників освітнього процесу.

III. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

3.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі – комісія) – незалежний орган, що діє в школі для розгляду питань, пов'язаних із порушенням академічної доброчесності та для забезпечення моніторингу дотримання всіма учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм цього Положення.

3.2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Ясницького ЗЗСО I-III ступенів імені Памви Беринди Івано-Франківської селищної ради Яворівського району Львівської області, Правилами внутрішнього розпорядку школи, іншими нормативними (локальними) актами школи та цим Положенням.

3.3. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та виховну діяльність школи;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів школи.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом директора школи за поданням рішення педагогічної ради. Строк повноважень Комісії становить 1 рік. До складу Комісії за посадами входять педагогічні працівники, представники батьківської громадськості та учнівського самоврядування.

3.5. Будь-який працівник школи, здобувач базової загальної середньої освіти може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

3.6. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.7. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки, визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань. Рішення приймаються відкритим голосуванням і вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.8. Засідання Комісії оформляється протоколом, який підписує голова та секретар.

3.9. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою школи

3.10. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.11. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

3.12. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

IV. Форми проявів академічної недоброчесності та відповідальність за них

4.1. Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат;
- академічне шахрайство;
- виконання на замовлення та продаж академічних текстів (контрольних та творчих робіт, досліджень, тощо);
- порушення методики виконання досліджень;
- академічна фальсифікація та фабрикація – публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних з питань освітнього процесу;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;
- академічний обман;
- академічне хабарництво;
- конфлікт інтересів;
- приватний інтерес;
- службова недбалість;
- зловживання впливом.

4.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства, належного оформлення посилань.

Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень.

Перевірці на академічний плагіат підлягають: навчальні (доповіді, реферати тощо), науково-методичні праці (навчальні посібники, конспекти уроків та виховних заходів, що готуються до друку, рукописи статей, тези доповідей, які надсилаються до редакції фахових видань).

Організацію перевірки вищезгаданих матеріалів здійснюють заступники директора з навчально-виховної роботи.

Форми академічного плагіату:

- використання у власному творі чужих матеріалів, у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;
- цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;
- спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;
- представлення в якості власного твору (есе, дослідницької роботи, творчого проекту, тез, статті тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду/ послугу чи соціальні зв'язки;

4.3. Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є:

- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- використання під час контрольної роботи заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
  - списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;
- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної тощо);
- повторна публікація своїх наукових, дослідницьких, (творчих) публікацій.

4.4. Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат (оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових), фабрикація (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях), фальсифікація (свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень) та списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання).

4.5. Академічне хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі. В свою чергу, неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які вигоди нематеріального чи

негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

4.6.. Конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

4.7. Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими поза службовими стосунками з фізичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

4.8. Службова недбалість – невиконання або неналежне виконання особою своїх посадових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди передбаченим законом правам, свободам та інтересам окремих юридичних осіб, державним чи громадським інтересам.

4.9. Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

4.10. За порушення правил академічної доброчесності учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України. Академічна відповідальність не є різновидом юридичної відповідальності і не заважає притягненню осіб до юридичної (кримінальної, адміністративної, цивільної чи дисциплінарної) відповідальності у випадках, передбачених чинним законодавством.

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкти порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форми відповідальності</i>	<i>Орган/ посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>
Списування	Здобувачі освіти	Самостійні та контрольні роботи; контрольні зрізи знань, річне оцінювання (для екстернів), моніторинги якості	Повторне письмове проходження оцінювання. Термін – 1 тиждень або повторне проходження відповідного	Учителі-предметники

		знань	освітнього компонента освітньої програми	
		Екзамен (ДПА)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у школі	Атестаційна комісія
		Річне оцінювання	Не зарахування результатів	
		I етап (шкільний) Всеукраїнських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання,	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань.	Адміністрація школи, атестаційні комісії усіх рівнів
Обман: фальсифікація фабрикація плагіат	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні матеріали, створені педагогічними працівниками (методичні рекомендації, навчальні та методичні посібники, збірки, статті, методичні	У випадку встановлення порушень, передбачених формами академічної доброчесності, є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше	

		розробки тощо)	<p>присвоєної кваліфікаційної категорії або педагогічного звання</p> <p>У разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності – позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії</p>	
Порушення морально-етичних норм	Учасники освітнього процесу	<p>Конфлікти через:</p> <ul style="list-style-type: none"> -відсутність поваги до гідності учасників освітнього процесу; -вживання нецензурної лексики у спілкуванні; -погрози; -переслідування через надання та поширення неправдивої інформації у різних формах спілкування (соціальні мережі); -порушення правил поведінки під час освітнього процесу (уроки, перерви, позакласні заходи) 	<p>У випадку встановлення причин порушення морально-етичних норм поведінки, рекомендується:</p> <ul style="list-style-type: none"> -всім учасникам освітнього процесу усвідомити ступінь провини; -провести бесіди з метою усунення конфлікту; -звернутися з клопотаннями про можливість притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності. 	<p>Комісія питань академічної доброчесності та етики</p> <p style="text-align: right;">3</p>

4.11. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як позбавлення права брати участь у роботі визначених органів чи займати визначені законом посади.

4.12. Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій на педагогічних працівників, в тому числі звільнення з роботи за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

V. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

5.1. Для попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності в Ясницькому ЗЗСО I-III ступенів імені Памви Беринди використовується наступний комплекс профілактичних заходів, а саме:

- Положення доводиться до відома всіх учасників освітнього процесу, а також оприлюднюється на шкільному веб-сайті;

- педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування тощо);

- при прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із Правилами внутрішнього розпорядку школи;

5.2. Адміністрація школи:

- забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня тощо;

- використовує у своїй діяльності та рекомендує педагогічним працівникам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.3. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Шкільна Комісія з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

5.4. В разі встановлення фактів списування комісія надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

5.5. Офіційне висвітлення діяльності школи та напрямів її розвитку може здійснювати директор школи або особа за його дорученням.

5.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою школи більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

6.2. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є підставою для зняття відповідальності за порушення академічної доброчесності.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради школи та вводяться в дію наказом директора.